

Experți internaționali: Ajustările minore ale actualului sistem electoral pot corecta principalele dezavantaje ale acestuia, iar o reformă radicală a sistemului electoral ar avea un impact profund asupra vieții politice și consolidării democrației în Moldova

La Chișinău a
avut loc astăzi,
23 mai 2017,
Conferința
Internațională
„Opțiuni și
rațiuni în
reformarea
sistemului
electoral din
Republica
Moldova.

Experiențe

internationale comparate”, organizată de Asociația Promo-LEX, care a adunat experți din Marea Britanie, Lituania, Georgia,

Ucraina, Belarus, Armenia, Norvegia și România. Evenimentul a avut ca scop să contribuie la dezbaterile privind oportunitatea modificării sistemului electoral din Republica Moldova, prin analiza comparativă a impactului diferitor sisteme electorale aplicate în diferite contexte sociale, politice, culturale, etc.

În cadrul conferinței a fost prezentat studiul **„Proiectarea sistemului electoral în Republica Moldova”**, realizat de **experții internaționali Mette Bakken, Norvegia și Adrian Sorescu, România (vedeți prezentarea [aici](#))**. Autorii studiului au încercat să răspundă la principala întrebare ce domină viața publică de la Chișinău în ultimele trei luni: *”În ce măsură modificarea sistemului electoral poate fi o soluție la nemulțumirea populației sau dacă ea poate îmbunătăți clasa politică și, dacă da, care sistem electoral ar aduce cele mai multe avantaje și cele mai puține dezavantaje?”*

În context, studiul a analizat argumentele pro și contra fiecărui sistem electoral: sistemul majoritar într-un singur tur de scrutin și sistemul mixt paralel (proiecte aflate în discuții în parlament), dar și sistemul electoral prin reprezentare proporțională în circumscripții regionale și sistemul mixt proporțional (cu compensare). Mai multe detalii cu referință la aceste sisteme electorale, inclusiv simularea rezultatelor alegerilor parlamentare din 2014 în baza acestora, găsiți în paginile 56-66 ale [Studiului](#).

În concluziile studiului, experții Mette Bakken și Adrian Sorescu afirmă că, deși sistemul electoral actual are și dezavantaje, modificările majore în structura acestuia pot avea un impact profund asupra vieții politice și consolidării democrației. În Moldova, nu este clar care ar fi rezultatul unei reforme radicale pentru trecerea de la un sistem electoral la altul. În acest sens, experții au formulat următoarele recomandări:

- **Adoptarea unui sistem electoral proporțional cu liste**

deschise, în care partidele ar propune o listă prioritară de candidați, iar alegătorii ar avea un impact real asupra ordinii candidaților și, astfel, ar influența efectiv alegerea deputaților în parlament.

- Ar trebui să fie **instituite circumscripțiile electorale plurinomiale**. Instituirea circumscripțiilor electorale ar trebui să ia în considerare structurile administrative existente.
- **Pragul electoral** pentru partidele politice individuale ar trebui să fie **reduc la 3-4%**. În conformitate cu uzanțele din Moldova, este posibil de utilizat un prag incremental pentru blocurile electorale.
- **Pragul legal pentru candidații independenți ar trebui desființat**. În locul lui ar trebui să fie aplicat un prag natural, determinat de alte caracteristici matematice ale sistemului electoral (formula electorală, mărimea circumscripției).
- În cazul adoptării unui sistem electoral proporțional cu liste deschise la nivel regional, **ar trebui examinată posibilitatea introducerii unui sistem cu două niveluri pentru a garanta proporționalitatea rezultatelor la nivel național**.
- **Eforturile reformei electorale**, inclusiv ajustările în sistemul actual cu reprezentare proporțională, **trebuie să acorde atenție modului în care schimbările ar putea influența cota de gen de 40%, introdusă recent**.
- În cazul în care **Moldova își va schimba sistemul de alegere a reprezentanților în Parlament**, **problema reprezentării minorităților va trebui să fie monitorizată cu atenție**.
- În cazul în care reforma electorală va implica împărțirea țării în circumscripții electorale, o soluție pentru Moldova ar fi înființarea circumscripțiilor electorale separate pentru cetățenii aflați în străinătate.
- În cazul în care reforma electorală va implica împărțirea țării în circumscripții electorale, iar

regiunea Transnistreană rămâne sub controlul efectiv al autorităților locale, **decidenții politici ar trebui să examineze posibilitatea ca Parlamentul Republicii Moldova să funcționeze cu mandate vacante.**

Întregul Studiu „**Proiectarea sistemului electoral în Republica Moldova**”, realizat de experții internaționali Mette Bakken, Norvegia și Adrian Sorescu, România, poate fi descărcat de pe pagina promolex.md.

Pentru a putea vedea toate prezentările experților internaționali și discuțiile de la Conferința internațională „**Opțiuni și rațiuni în reformarea sistemului electoral din Republica Moldova. Experițe internaționale comparate**”, urmăriți înregistrarea evenimentului pe platforma privesc.eu: <http://bit.ly/2q7oXQ1>.

[PDF](#)